

2008WMC29 bijlage

Wegnemen van belemmeringen die mensen met een verstandelijke beperking ondervinden bij (reguliere) arbeid

Opdracht

1. Het aantal werkplekken voor mensen met een verstandelijke beperking vergroten
2. de vervoersproblematiek scherp in beeld brengen en analyseren, en daaraan acties verbinden
3. de implementatie van WMO en de aanpassing van de wet sociale werkvoorziening volgen zodat indien knelpunten optreden ten nadele van de doelgroep deze tijdig kunnen worden aangepakt.

Insteek

Voor wat betreft het organiseren van werkplekken is de rol van de provincie beperkt. Dit is vooral afhankelijk van de medewerking van derden. Daarom heeft de provincie het initiatief genomen om partijen bijeen te brengen. Hierbij is geen resultaatverplichting voor de provincie afgesproken voor wat betreft het realiseren van arbeidsplaatsen. Het resultaat hangt af van de inzet van andere partijen. Clientenbelang heeft een rol om het vervolg van de opdrachten te monitoren wat betreft de vervoersproblematiek en de WMO.

Uitwerking en resultaten

OPDRACHT 1: MEER WERKPLEKKEN VOOR MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

1.1 Arbeidsparticipatie mensen met handicap in supermarkten in kleine kernen *Traject loopt nog*

In het kader van het project "leefbaarheid kleine kernen" (Sociale Agenda) is onderzocht in hoeverre het mogelijk is om mensen met een beperking als dagbesteding in een supermarkt in een kleine kern te laten werken.

In Langbroek (Wijk bij Duurstede) wordt door een gezamenlijke inzet van provincie, Reinaerde en Spar Nederland en de lokale ondernemer een pilotproject uitgevoerd waarin wordt gewerkt aan het opzetten van een zorgsuper, waarin naast de gewone winkel ook een opleidingsfaciliteit voor mensen met een verstandelijke beperking wordt geboden. Met een diploma kunnen zij elders in de provincie geplaatst worden bij andere supermarkten.

De opleiding is erop gericht om de doelgroep vertrouwd te maken met de activiteiten die horen bij een dergelijke winkel en als stage gedurende enige tijd de nieuwe verworvenheden in de winkel in praktijk te brengen. Na de opleiding en stage krijgen de betrokkenen een diploma en kunnen dan ook ingezet worden (gedetacheerd) in andere supermarkten in de provincie. Verschillende supermarkten hebben hier al belangstelling voor getoond. Niet alleen cliënten van Reinaerde komen in aanmerking voor de opleiding maar ook die van de collega-instellingen.

De inzet van provinciale middelen bedraagt € 25.000,-. Het eindresultaat van deze opdracht zal zijn: 1 zorgsuper, waarin naast de gewone winkel ook een opleidingsfaciliteit voor mensen met een verstandelijke beperking wordt geboden. De verwachte einddatum is medio 2008. Als het concept succesvol blijkt kan het op meerdere locaties worden uitgewerkt. Verschillende supermarkten hebben al belangstelling getoond. Hierin heeft de provincie verder geen rol.

1.2 Meer kansen voor jongeren met een arbeidsbeperking *Traject loopt nog*

De provincie Utrecht heeft in 2006 opdracht verstrekt aan RBO Groningen¹ om in de provincie Utrecht 2 convenanten (zgn. PRO-REC convenanten²) af te sluiten. De doelstelling van het ProREC-convenant is dat er binnen de betrokken onderwijsinstellingen doelgericht en doelmatig wordt samengewerkt op kerntaken, wat bijdraagt aan een betere positie van leerlingen met een beperking op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Ook andere relevante partijen worden betrokken bij het convenant (zoals zorginstellingen, gemeenten, jobcoachorganisaties, reïntegratiebedrijven, UWV, MEE). Het uiteindelijke doel van de samenwerking is om het aantal arbeidsplaatsen voor mensen met een beperking in het reguliere bedrijfsleven c.q. instellingen te vergroten. RBO Groningen neemt de coördinatie van dit samenwerkingsverband op zich.

De bijdrage van de provincie was 20.000,- voor ontwikkelkosten (projectleiding). Alle verdere activiteiten worden door de deelnemende instellingen gefinancierd, en RBO Groningen heeft Europese subsidie aangevraagd.

De ProREC-convenanten worden afgesloten in de regio Amersfoort en in de regio Utrecht. Het eindresultaat van de opdracht is dat er 2 convenanten worden afgesloten. Het eerste convenant (regio Amersfoort) dateert van juni 2007. Naar verwachting wordt het tweede convenant (regio Utrecht) in het eerste kwartaal van 2008 ondertekend. Partijen verbinden zich aan het convenant voor de duur van minimaal 5 jaar.

De provincie heeft er voor gezorgd dat de samenwerking tot stand is gekomen en is ingebed. Het verdere resultaat is afhankelijk van de inzet van partijen.

OPDRACHT 2: BELEMMERINGEN MET BETREKKING TOT HET OPENBAAR VERVOER WEGNEMEN

Vervoersproblematiek voor mensen met een handicap

De aanleiding van dit actiepoint was het grote aantal klachten over de regiotaxi. De meest voorkomende klacht is dat de stiptheid van rijden beneden de maat is.

Hiervoor werden de volgende acties gestart:

1. onderzoek door Hogeschool Utrecht naar de eisen waaraan het CVV³ moet voldoen voor het vervoer van verstandelijk gehandicapten;
2. benaderen van gemeenten om problematiek bekend te maken en te zoeken naar oplossingen.

Ad 1. Het onderzoek is ter hand genomen door de VGU⁴ in samenwerking met de Hoge school Utrecht. De belangrijkste conclusie uit het onderzoek is dat de huidige klachtenprocedures geen goed beeld geven van de klachten die er zijn. Er zijn zeer waarschijnlijk veel meer klachten dan dat er officieel bekend is. Dit heeft te maken met de klachtenmoeheid van de cliënten en de onbekendheid van de klachtenprocedure. Daarnaast is een groot deel van de doelgroep niet in staat zelfstandig een klacht in te dienen.

De provincie geeft inmiddels meer informatie over de klachtenprocedure. Dit gebeurt door een nieuwsbrief voor de gebruikers van het CVV waarin duidelijk wordt uitgelegd hoe mensen een klacht kunnen indienen. Vervoerders dienen afschriften van hun reacties op klachten te overhandigen aan de provincie. Vanuit de verbeterde klachtenprocedure kan er gericht actie ondernomen worden. Als er

¹ RBO is geen afkorting meer. RBO Groningen omschrijft zichzelf als 'makelaar in scholing'

² Convenant tussen instellingen voor praktijkonderwijs (PRO) en regionale expertise centra (REC). Praktijkonderwijs richt zich uitsluitend op licht verstandelijk gehandicapten. REC1 richt zich op blinde en slechtziende jongeren; REC2: jongeren met auditieve beperkingen; REC3: lichamelijk gehandicapten, zeer moeilijk lerende, meervoudig gehandicapte jongeren; REC4: jongeren met gedragsproblemen. Door de ketensamenwerking wordt het voor jongeren makkelijker om van het ene schooltype door te stromen naar een andere type. Daarnaast kunnen scholen budgetten samenvoegen waardoor projecten steviger aan gepakt kunnen worden.

³ CVV = collectief vraaggestuurd vervoer

⁴ VGU = Vereniging Gehandicaptenzorg Utrecht

meer officiële klachten ingediend worden, weet de vervoerder waar de dienstverlening te kort schiet. Daarnaast weet de provincie welke klachten er zijn, en hoe de vervoerder hier mee om gaat.

Ad 2. Cliëntenbelang Utrecht heeft een bijeenkomst georganiseerd voor de reizigerspanels en de achterban, waarin actuele ontwikkelingen in het lokale openbaar vervoer en regiotaxi zijn besproken. Naar aanleiding hiervan heeft Cliëntenbelang Utrecht een wensenlijst openbaar vervoer opgesteld, om de knelpunten die mensen met een functiebeperking ervaren in het openbaar vervoer op te lossen. De wensenlijst is op vier momenten gepresenteerd en toegestuurd naar alle gemeenten in de provincie Utrecht.

Mede door de inzet van Cliëntenbelang Utrecht is in februari 2007 de eerste toegankelijke halte geopend in De Bilt.

Met deze acties is voldaan aan de opdracht. Er is onderzoek verricht, de aanbevelingen m.b.t. de klachtenprocedure zijn opgepakt. Daarnaast brengt Cliëntenbelang de problematiek onder de aandacht van gemeenten en wordt er gewerkt aan een verbetering van de knelpunten. Ook in het werkplan van Clientenbelang 2007 en 2008 wordt aandacht besteed aan dit onderdeel, in opdracht van de provincie.

OPDRACHT 3: VOLGEN VAN DE WMO EN DE WET SOCIALE WERKVOORZIENING, EN INSPELEN OP KNELPUNTEN

Cliëntenbelang Utrecht heeft in opdracht van de provincie Utrecht de volgende acties uitgevoerd om de knelpunten te inventariseren die mensen met een verstandelijke beperking ondervinden bij arbeid. Daarnaast hebben ze gezorgd voor informatieverstrekking rondom de WMO, participatie in WMO-raden door cliënten, en met gemeenten gesprekken gevoerd over de WSW wachtlijsten.

Acties rondom knelpunten bij arbeid

1. Met de werkgroep arbeid en dagbesteding (bestaande uit Clientenbelang en ouders van kinderen met een beperking) zijn knelpunten geïnventariseerd. Er zijn gesprekken georganiseerd met diverse partijen (zoals gemeenten, politiek en zorgaanbieders) om de knelpunten aan de orde te stellen. De knelpunten zijn: keuze en scheiding tussen arbeid en dagbesteding, wachtlijsten van Sociale werkvoorziening, participatie (bv door weinig aanbod), vertegenwoordiging (bv vertegenwoordiging in WW-raden). De knelpunten zijn opgenomen in Clientenbelang's verklaring van de WMO voor mensen met een verstandelijke beperking. Daar waar nodig zijn ze onder de aandacht gebracht.
2. Er zijn 4 voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor o.a. mensen met een verstandelijke beperking die in de WAO zitten of die dreigen in de WAO te komen over werk, inkomen, reïntegratie, veranderingen, wetgeving WAO/WIA, ondersteund met op de doelgroep toegesneden informatiemateriaal.
3. De cliëntenraden van UWV zijn samengevoegd door reorganisatie. Twee leden van CliëntenBelang Utrecht zitten in de centrale raad WW. Ook is CliëntenBelang Utrecht vertegenwoordigd in een aantal WW-raden van gemeentes.
4. Veel uitkeringsgerechtigden vonden de brieven van het UWV onduidelijk. De cliëntenraad en UWV hebben de brieven aangepast op advies/ voorstel van CliëntenBelang Utrecht
5. Er is overleg geweest met diverse zorgaanbieders, verenigd in het VGU over de knelpunten betreffende arbeid en dagbesteding zodat zij dit meenemen in hun beleid

Acties Cliëntenbelang in het kader van de WMO

1. Cliëntenbelang Utrecht heeft d.m.v. WMO nieuwsbrieven, en informatie over WMO op hun website haar achterban op de hoogte gehouden van actuele zaken en ontwikkelingen.
2. Ouders zijn actief benaderd voor de participatie in de WMO-raden. Er is gezorgd voor een bijna volledige dekking (26 gemeenten) voor lokale vertegenwoordiging van mensen met een verstandelijke beperking in de WMO-raden in de provincie Utrecht.

3. Er zijn 4 bijeenkomsten georganiseerd ter ondersteuning van de vertegenwoordigers van mensen met een verstandelijke beperking in de WMO-raden van de provincie Utrecht.
4. Er is een klankbordgroep WMO opgezet.
5. Er is oktober 2006 een bijeenkomst 'hoezo meepraten in de WMO' georganiseerd om de achterbannen te informeren en bevragen over de mogelijkheden en knelpunten die zij zien om mee te kunnen doen met de WMO

Acties Cliëntenbelang in het kader van de WSW

1. Met gemeenten zijn gesprekken gevoerd over de WSW wachtlijsten. Het doel was om dit onder de aandacht te brengen en ze aan te sporen tot het ondernemen van acties. Uiteindelijk heeft dit mogelijk bijgedragen aan het opstellen van kleinere contracten met mensen. Uiteindelijk zal elke gemeente een WSW raad krijgen om dit soort problemen meer lokaalgericht en sneller op te lossen.

Clientenbelang Utrecht heeft met deze activiteiten de opdracht uitgevoerd. Het doel is bereikt, nl. er is voor gezorgd dat mensen met een beperking goed geïnformeerd worden over de WMO en dat ze zitting hebben in de WMO raden en zo hun stem kunnen laten horen. Daarnaast is er een klankbordgroep. Knelpunten m.b.t. WMO en WSW worden bekendgemaakt aan relevante partijen. Ook in het werkplan van Clientenbelang 2007 en 2008 wordt aandacht besteed aan dit onderdeel, in opdracht van de provincie.

Wat doet de provincie zelf als werkgever?

Deze toevoeging is opgenomen om te laten zien wat de provincie zelf doet als werkgever.

Het doelgroepenbeleid van de provincie Utrecht gaat niet alleen om specifiek verstandelijk of psychische gehandicapten maar om arbeidsgehandicapten in het algemeen die een 'startfunctie' nodig hebben om na een aantal jaren in te kunnen stromen in een reguliere functie. In deze brede opzet vallen ook medewerkers die in de WAO/WIA zitten onder de doelgroep. Hierbij voldoet de provincie (uiteraard) aan de reïntegratieverplichting zoals deze in de WAO en sinds kort WIA-wetgeving is vastgelegd. In selectieprocedures hebben kandidaten die in de WAO/WIA zitten bij gelijke geschiktheid de voorkeur, naast vrouwen en allochtonen.

Het aandeel gehandicapten bij de provincie Utrecht was in 2006 ruim 2%, dat is 0,5% boven het gemiddelde van alle provincies. Daarnaast is het tuinonderhoud uitbesteed aan UW bedrijven die voornamelijk arbeidsgehandicapten in dienst heeft.

Publiciteit

Provincie heeft ervoor gezorgd dat er een aantal artikelen is verschenen in de pers.

- Er heeft een artikel gestaan in de Kamerkrant (KvK Utrecht) van juli/augustus 2006. In het artikel "werken met beperkingen" wordt ingegaan op de voor- en nadelen van het in dienst hebben van iemand met een beperking.
- Er heeft een artikel gestaan in de Zout van juli 2006
- Er heeft een artikel gestaan in het AD van 4 mei 2006